

מאמר ד"ה

הללו את ה'

דשנת תרמ"ה

מכ"ק אדמו"ר

שלמה זלמן מקאפוסט

בן כ"ק אדמו"ר יהודה ליב

בן כ"ק אדמו"ר הצמח צדק

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

יו"ל לראשונה מכת"י מעתיק

חול המועד סוכות תשפ"ד

נערך ע"י עקיבא שבריק

*Spreading the waters from the spring of the
Holy Baal Shem Tov requires much
time, effort and great detail.*

We need your financial support.

To donate via Paypal or Zelle

please use the links below:

לתרומות והנצחות

<http://paypal.me/ashavrick>

Zelle ashavrick@gmail.com

To be added to the weekly email, please contact me
at: Ashavrick@gmail.com

קיצור לשונו מאגרת של המגן אבות שנדפס בריש ספרו:

צריכים אנו ... להתחזק בעבודת ה' במוח ולב...ללמוד דא"ח יותר מטבעו ורגילותו...ומה שלומד דא"ח, יחשוב אח"כ בע"פ במוחו כל הדרוש כסדר ד' פעמים בהעמקה והתקשרות דעתו בחזק, וכל המרבה הרי זה משובח עד שיהיה נקנה במוחו ממש כו'. וזהו עבודה יקרה מאד שעיי"ז נעשה אדם אחר לגמרי.

(קטעים מתוך הספר המלך במסיבו כ"ה תשרי תש"ל אודות הספר מגן אבות)

כ"ק הרבי: בכלל, המאמרים מיוסדים על מאמרי הצמח צדק אלא שישנם הוספות. ועד"ז מאמרי אדמו"ר מהר"ש מיוסדים על מאמרי הצ"צ, ובפרט כפי שניתן להווכח עתה כאשר נדפסו הרבה מאמרים מהצ"צ רואים שהרבה ענינים נמצאים שם.

כ"ק הרבי: בעבר, כאמור, לא היו לומדים את ה"מגן אבות" והיתה אימרה שגורה בפי חסידים שאין ללמוד בו, אבל עתה יכולים ללמוד בו, כיון שהם מיוסדים על תורות הצ"צ.

רש"ג: מתחילה הייתי ירא ללמוד בספר "מגן אבות" אך כיון ששמעתי מכ"ק מו"ח (הריי"ץ) שהם מיוסדים על תורת הצ"צ, הוריתי היתר לעצמי.

כ"ק הרבי: הם מאמרים ערבים ("זיי זיינען גישמאקע מאמרים"), והם מיוסדים על תורת הצ"צ עם תוספת ביאור.

מאמר הללו את ה'

מכ"ק אדמו"ר שלמה זלמן מקאפוסט

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

מוצאי שמחת תורה תרמ"ה במושב שולחנו

בפירוש¹ הללו את ה' כל גוים שבחווהו כל האומים, פירוש אדמו"ר הזקן² נשמתו עדן, שגוים, הם יותר טובים מלאומים. והענין, כי יש שני מיני אופני בירורים. אופן ראשון, הוא בירור הטוב מהרע. שהטוב, נתברר ונתעלה מהרע, ונכלל בקדושה. וממילא, הרע יורד ונופל. ויש בירור, שהרע עצמו עולה אל הקדושה, כמו שכתוב אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לעבדו שכם אחד. וכן בישראל, אם יהיו חטאיכם כשנים, כשלג ילבינו. ואם יאדימו תולע, כצמר יהיו. זדונות נעשו לו כזכיות. וכמו שכתוב, מי יתן טהור מטמא. שמטמא גופא, נעשה טהור.

וההפרש בין שני הבירורים הוא, כשהטוב מתברר מן הרע, הוא נכלל בפנימיות הכלים, ונעשה כלי לגילוי אור אין סוף, מפני שהוא טוב ממש, רק שנפל ברע. לכן, כשנתברר ועולה, הוא נכלל בפנימיות הכלים. וזהו הללו את ה' כל גוים. הלל, לשון בהילו נרו כו', שהוא לשון אור, היינו שהטוב נתעלה ונכלל בפנימיות הכלים, ונעשה כלי לגילוי אור אין סוף כנזכר לעיל. אבל כשהרע עולה, הוא נכלל רק בחיצוניות הכלים, שנעשה בחינת חיצוניות הכלי לאלקות, כי בהכלים יש בחינת פנימי אמצעי חיצון, מפני שהיה בתחלה רע גמור.

וזהו לעבוד שכם אחד, בחינת כתפיים, בחינת אחוריים וחיצוניות. וזהו שבחווהו כל האומים, כמו שכתוב חכם באחור ישבחנה. (ואין זה כמדריגת הגרים, כי הגרים הם תחת כנפי השכינה, כמו על דרך משל למטה, הכנפיים הם מהגוף, עם שאינם עצמיות הגוף, רק כנפי הגוף. אבל עם כל זה, הם מהגוף, מפני שהם בעצם ניצוצות קדושות, רק שנפלו והיו מובלעין בתוך הקליפות. ולכן, אחר כך, כשמתעלין וחוזרים אל הקדושה, הם נכללים בעצם בבחינת כנפיים, שהם מהגוף, על דרך משל, כמו שמעיה

¹ המאמר נדפס כאן לראשונה מכתב יד מעתיק.

² ראה מאמר ד"ה הללו את ה' דשנת תקס"ט, נדפס במאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ט ע' רפה.

ואבטליון ורבי עקיבא ורבי מאיר. אבל הרע, כשנתעלה, הוא רק בחיצוניות הכלים, וזהו שבחוהו כו' כנזכר לעיל. הרי שלפירוש זה, גוים, הם למעלה מלאומים.

אבל אבי אדוני זקני מורי ורבי [הצמח צדק], פירש³, שלאומים, הם למעלה מגוים. ובנה יסודו על הילקוט, שאל רבי שמעון ברבי את רבינו הקדוש, מהו גוים ומהו לאומים. והשיב רבינו הקדוש, גוים, אותם ששעבדו את ישראל. ולאומים, אותם שלא שעבדו את ישראל. הרי שלאומים, הם יותר טובים מגוים. והענין, דהנה כתיב שני גוים בבטנך ושני לאומים כו', דקאי על יעקב ועשו, הרי ששניהם נקראים בשם גוים ובשם לאומים. דישראל נקרא גוי, ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ. ונקרא לאומים, כמו שכתוב האזינו עלי עמי ולאומי. וכן אומות העולם נקראים גוים ולאומים, כמו שכתוב הללו את ה' כל גוים שבחוהו כל האומים כו'.

והענין, דגוים, הוא גאות, כפירוש שני גוים בבטנך, אנטונינוס ורבי, שלא פסקו מעל שולחנם צנון וחזרת. והנה יש בחינת גאות בקדושה, כמו שמצינו ברבי שמעון בר יוחאי, ששיבח את עצמו ואמר, אנא סימנא בעלמא, לא ייתי כדרא דא עד דייתי דרא דמלכא משיחא. והעיקר, אנא סימנא כו'. ולכאורה, הרי הרבי שמעון בר יוחאי הוא ניצוץ משה רבינו עליו השלום, כזימנא תניינא דנחית משה מן טורא, מדריגת לוחות האחרונות, הוא גם כן גבוה מאד. ומשה הוא בחינת ונחנו מה, ביטול אמיתי, והאיש משה עניו מאד כו'. ואיך הרבי שמעון בר יוחאי, שהוא ניצוץ משה, שיבח את עצמו, שהוא לכאורה ענין גאות.

אך הענין הוא, דמה שהרבי שמעון בר יוחאי שיבח את עצמו, הוא בחינת גאות דאלקות, כמו שכתוב ה' מלך גאות לבש, גאותו של מלכות שמים, הגאווה והגדולה לחי עולמים. וזהו דאיתא בכתבי האריז"ל, י"ה הוא בגימטריא גאווה, מפני שהוא בחינת ביטול אמיתי, לכן שורה שם בחינת גאות והתנשאות דאור אין סוף. כן הרבי שמעון בר יוחאי, מפני שהיה ניצוץ משה רבינו עליו השלום, שהוא בחינת מה, ביטול אמיתי, בחינת אצילות העליון, שאין שום דבר נפרד מאלקות, ואינו מרגיש את עצמו לשום מציאות כלל, לכן שיבח את עצמו, מפני שאינו שום דבר נפרד מאלקות, ואינו שום דבר המסתיר על אור אין סוף, לכן הוא בחינת גאות דאלקות, ה' מלך גאות לבש, וכמו שכתוב ויגבה לבו בדרכי הוי"ה, ביהושפט מלך יהודה. פירוש, בדרכי ה', הם הארחין ושבילין שבהם הוא הולך, הקו, היינו בעת עליית הנשמה, אז ויגבה לבו, כי הוא בחינת גאות דאלקות. והיינו דוקא רבי שמעון בר יוחאי, אבל מי שאינו נשמה

³ אור התורה דרושים לסוכות ע' א'תשנה.

דאצילות, אף שהוא צדיק גדול, כיון שהוא בחינת איזה מציאות מה, אינו יכול לשבח את עצמו.

וזהו בחינת גוים בקדושה, הוא בחינת התגלות רוממות והתנשאות דאור אין סוף, הוא בחינת מקיף דקדושה. אבל בחינת לאומים, הוא כמו שכתוב עמי ולאומי עמי, הוא בחינת אין מלך בלא עם, שהוא בחינת קבלת עול מלכות שמים, ששייך אצלו עבודה, תיקון המדות, בחינת יעקב עבדי, שהוא בחינת אור פנימי.

וכן באומות העולם, גוים, הוא בחינת מקיפים דקליפת אדום, אם תגביהי כנשר, וכן עמלק, חוצפה וגסות, יודע את רבונו ומכוון כו'. ולאומים, הוא בחינת פנימיות דקליפה, תאות רעות. ולפי זה, גוים, הוא גרוע מלאומים. כי בקליפה, מה שהוא למעלה יותר, הוא קליפה רעה ביותר. לכן, נבוכדנצר, שהוא כתר דקליפה, הרשיע לישראל מאד.

ולפי פירוש זה, הוא בפסוק כסדר. שכן סדר הברורים, שמתחלה צריך לברר את המקיף דקליפה, ואחר כך הפנימי. רק מה שבגוים נאמר הללו, ובלאומים שבחווהו, יש פירוש ששבחווהו הוא למעלה מבחינת הללו, כמאמר רבותינו זכרונם לברכה, לעולם יסדר אדם שבחו של מקום, ואחר כך יתפלל, שהוא שלש ברכות ראשונות דשמונה עשרה, שהם שבחו של מקום, דמשמע שהוא למעלה מבחינת הלל שהוא פסוקי דזמרא, כמאמר רבותינו זכרונם לברכה, כל הקורא הלל בכל יום. והענין, דשבחווהו, הוא לשון משביח שאון ימים, שהוא לשון השקט. כי ענין הלל, הוא ענין רצוא, בהתלהבות ורעש התפעלות, שהוא בחינת יש, יש מי שמתפעל. אבל שבח, הוא בחינת רצוא, עם בחינת הביטול, שאין שייך התפעלות ורעש, מחמת הביטול.

וזהו דאיתא בכתבי האריז"ל, שב"ח בגימטריא ש"י, קנה חכמה קנה בינה, שני פעמים קנה, בגימטריא ש"י, שהוא בחינת יחוד חכמה ובינה, היינו שמאיר בו בחינת ביטול דחכמה, בבחינת רצוא דבינה. שהרצוא, הוא בבחינת ביטול. וזהו שבח נותנים לו כל צבא מרום, שנאמר בהם והחיות רצוא ושוב, שהוא ענין יחוד דרצוא ושוב, לכן נקרא שבח. והנה תחלה, ביום כיפור, מתקנים בחינת גוים ולאומים דלעומת זה אשר בישראל, כמו שכתוב כי ביום הזה יכפר עליכם, היינו המקיפים דקליפה גאוה וכבוד, לטהר אתכם, היינו פנימיות דקליפה, כמו שמבואר בלקוטי תורה פרשת אחרי עיין שם. ואחר כך, בסוכות, מקריבין שבעים פרים, לברר גוים ולאומים דלעומת זה, הוא מחמת כי גבר עלינו חסדו. ואמת הוי"ה לעולם, הוא בשמיני עצרת, כמבואר בדרוש שמיני עצרת בפנים.